

VÝBOR PRO ÚZEMNÍ ROZVOJ, VEŘEJNOU SPRÁVU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PŘEDSEDA VÝBORU

Zbyněk Linhart

V Praze dne 25. srpna 2021

Kancelář Senátu

25.08.2021

10960/2021/S

JID: S-34073-2021

Počet příloh: 0

Vážený pane ministře,

obdržel jsem Vaši hodně opožděnou a neúplnou odpověď č. j.: MZP/2021/620/955, a to až ze dne 8. 6. 2021. Dovolte mi zareagovat.

A) Pravčická brána

Bohužel v dopise opět postrádám konkrétní odpovědi na položené dotazy. Dovolte zeptat se proto do třetice:

- 1) Tvrdil jste, že **důvodem vybírání vstupného na Pravčické bráně je velká náročnost provozu, že provozní náklady nelze pokrýt ze zisku z restaurace či hotelu.** Prosim **o nasdílení podkladů, které vás vedly k výroku o velké náročnosti provozu,** a kolik se za umožnění vstupu k Pravčické bráně vybralo celkem za dobu trvání národního parku.
- 2) Pokud vyčíslujete hodnotu investice na 1,5 milionu korun v loňském roce, **jak vysoké investice byly prováděny všechny ty roky před tím loňským?** A postavil jste proti těmto investičním nákladům časově odpovídající obraty a hrubý zisk, abyste si **investice zasadil do kontextu finanční rozvahy?**
- 3) K rekonstrukci budovy Sokolího hnízda, že byl vlastníkem Pravčické brány v loňském roce vypracován koncept revitalizace atd. Ano, psal jsem o tom - „Studie a úvahy o úpravě areálu slyšíme dlouhé roky... Otázka zní takto: **„Proč k dnešnímu dni vidíme stále nulový posun?“** Kdy bylo zahájeno stavební řízení? Byla studie projednána se Správou NP?
- 4) Jak vášnivě obhajujete stav Sokolího hnízda, včetně vybírání vstupného – Vy jste s dlouhodobým stavem věcí na této přírodní památce spokojen? **Tento stav Vám tam vyhovuje?** Byl jste se tam po těch téměř osmi letech ve funkci opravdu podívat?

Dále dovolte zopakovat otázky, které zůstaly bez odpovědi:

- a. Části areálu a přístup jsou ve vlastnictví státu/správy. **Co konkrétního tam stát za poslední roky vyřešil, do čeho investoval, co tam opravil? Co pro údržbu a bezpečnost stát v průběhu 20 let existence parku konkrétního učinil? (snad to nejsou ta provizorní a sužující zábradlí na řítitcích se místech?!).**
- b. **Kdy bude vyřešen náhradní přístup?** Resp. bude s ním počítáno jako argumentace na reálné a skutečné investice majitele Sokolího hnízda? Nelze se vymlouvat na nesmyslný prodej. Za dlouhých 20 let se neodehrálo nic konkrétního.

- c. Kdy bude ČOV vyřešena a odstraněn zápach a různá provizoria?
- d. Kdy konečně bude něco podstatného realizováno?
- e. Kdo a kdy se reálně ujme řešení dopravní situace především v nejzátíženějších oblastech, nejvíce v okolí Hřenska a **kdy bude z nějaké podstatnější části realizovaná, resp. předtím vymyšlena ?**

B) Kemp na Mezní Louce

Znovu opakuji, že o problému se ví dlouhé roky. Přibližně v roce 2007 udělala Správa jen sociální zázemí a ČOV a dále se již neudrhuje. Z dnešního pohledu to lze považovat za zbytečnou a zmařenou investici.

Jistěže místo vyžaduje zásadní přeměnu. 20 let vyžaduje zásadní přeměnu! Dvacet let se to slibuje. Znovu opakuji, že ve starém Plánu péče o NP České Švýcarsko (2009 - 2019) se přeměna slibovala už při jeho přípravě v roce 2008, že **„bude pokračovat projekt komplexní rekonstrukce kempu“**. **13 let se ale nedělalo nic!** A Vy mi nyní píšete, že na **„zásadní přeměnu“ po letech nečinnosti je potřeba minimalizovat náklady?** Necháte kemp jako jediné veřejné tábořiště v národním parku po desetiletí zchátrat až do naprosté nepoužitelnosti a po letech nečinnosti a hlubokého podfinancování chcete minimalizovat náklady rekonstrukce? **„Nedaří se dosáhnout souladu mezi představami Správy a zřizovatele“?** To myslíte vážně? **Je tím zřizovatelem pořád MŽP? Bylo by možné si to konečně po těch letech vyjasnit?!**

- a) **Kdy správa předložila, či do kdy má za úkol předložit předběžný návrh harmonogramu realizační části akce, včetně harmonogramu získání všech povolení a výběru dodavatele?**
- b) **Kdy tento harmonogram zveřejníte?**
- c) **Jak dlouho bude trvat rekonstrukce kempu a kdy bude ukončena?**
- d) **Kdy se nový kemp a za jakých podmínek začne provozovat?**
- e) **Kdo za splnění termínů v harmonogramu nese zodpovědnost?**
- f) **Co bude následovat, když se ke stanoveným termínům zase neudělá nic?**

Samozřejmě, k problémům a příležitostem se dá přistupovat různě. Můžeme si jako příklady brát např. Rakousko, Německo či Švýcarsko. Anebo Ukrajinu či Albánii (při vší úctě k těmto zemím).

Jak Pravčická brána, tak kemp jsou top místa! Bohužel symbolicky i doslova tam cítíme jen ten smrad! V zásadě bez jakékoli ambice něco zásadního změnit. Dvacet let! Na celém území NP ČŠ je zakázáno přenocování s jednou výjimkou – kemp na Mezní Louce.

Jak typické – zákazy nám jdou, něco řešit to ne!

Celé to vykresluje situaci v Národním parku České Švýcarsko.

C) Areál Správy NPČŠ v Krásné Lípě

Před více než 20 lety město Krásná Lípa poskytlo Správě národního parku zdarma rozsáhlý pozemek kolem jejího nového sídla, a předalo s námětovou studií o možnostech využití tohoto rozsáhlého pozemku pro potřeby správy resp. veřejnosti. Dnes abychom toho litovali, když není od té doby taková banální věc nikam posunutá (s výjimkou venkovní učebny – bez toalet !!!).

Co neustále brání tomu, aby MŽP do areálu Správy NPČŠ konečně masivně investovalo a vybudovalo tam něco atraktivního, co může sloužit veřejnosti a návštěvníkům? Stále se volá po **„aktivním usměrňování návštěvnosti“ v národních parcích u nás, aby se odlehčilo nejvíce exponovaným místům v parku, jako je Hřensko, Mezní Louka, Jetřichovice apod.** Areál v Krásné Lípě mohl léta ukázkově sloužit právě k takovému účelu. Ale neslouží k ničemu.

Na co SNP ČŠ a MŽP 20 let čeká? A jak dlouho ještě čekat bude?

K čemu jsou slova o usměrňování návštěvnosti na pozadí faktického nekonání MŽP?

Obecněji: rád bych viděl konkrétní seznam toho, co bylo za 20 let uděláno a do čeho a v jaké výši investováno pro aktivní usměrňování návštěvnosti v Národním parku České Švýcarsko a s jakými konkrétními výsledky a dopady? A co konkrétního a s jakými očekávanými dopady v této věci MŽP a Správa NPČŠ plánuje v budoucnu?

D) Zdroje/dokumenty/doklady/harmonogramy úkolů, cílů, závazků, financí a zodpovědnost

Protože se dokola pohybujeme pouze v oblasti nekonečných abstraktních tvrzení a nekonečných abstraktních slibů, a trvá to desítky let, žádal jsem Vás vedle úplných odpovědí také **o dokumenty konkrétně dokládající ona tvrzení, to je co a kým a za co a do kdy bude vyřešeno a co bude následovat**, pokud se zase nestane nic... Žádal jsem **o doklady o jednáních**. Žádal jsem o **závazná vyjádření ve věci areálu Pravčické brány, stejně jako ke kempu na Mezní louce. Nebyl doložen jediný doklad. Doložte prosím v dopise uváděná tvrzení a opakované sliby důkazními dokumenty a závaznými harmonogramy s přidělenou zodpovědností**, ať Vaším větám můžeme začít věřit a vidět za nimi konkrétní události, konkrétní závazky, konkrétní data, konkrétní harmonogramy, konkrétní zodpovědné osoby, konkrétní alokované finance a uvěřit po desetiletích nečinnosti a prázdných slibů, že se reálné věci konečně teď již pohnou...

E) Hodnocení NP

Popravdě řečeno, dost dobře nevím, jak reagovat na Vaše sdělení k evaluaci a k problematice národních parků. Máme jen 4! a neumíme je řídit?

„Evaluace je proces, jehož cílem je získat spolehlivé podklady pro strategické řízení. Obnáší sběr primárních a/nebo sekundárních dat, jejich systematické a přehledné uspořádání, odborné zpracování a jejich následné vyhodnocení, interpretaci zjištěných informací a formulaci závěrů a doporučení. Evaluace pomáhají zjišťovat, co funguje a co nikoliv, což je klíčové pro dosahování dlouhodobých výsledků“ (zdroj: MMR)

Pokud po evaluaci národních parků, která stála 1,5 milionu a byla dokončená v roce 2019, je pro MŽP i za pomalu 2 roky od předložení evaluační zprávy stále obtížné hodnotit, zda a jak se výstupy projevily v konkrétní činnosti správ, že splnění velké části doporučení nebude správám formálně nařizováno z pozice zřizovatele, neboť to nepovažuje MŽP za nezbytné, a že není možné stručně uvést, co z hodnocení vyplynulo a nelze stanovit podrobný harmonogram pro zavádění doporučení hodnotitelů, pak MŽP buď nechápe účel evaluací a/nebo nechce či nedokáže správy strategicky řídit. Prostředky daňových poplatníků vynaložené na takovou „evaluaci“ jsou prostředky vyhozenými.

Regionální rozvoj na rozdíl od doporučení evaluátorů není primárním úkolem správ NP, tvrdíte? Zkuste kouknout třeba na stránky IUCN, proč naopak je dokonce primárním [úkolem správ chráněných území přispívat k udržitelnému rozvoji](#). Naleznete tam i cíle pro správy chráněných území v oblasti udržitelného rozvoje.

Prosím o odpovědi na otázky k evaluacím, u nichž jste se odpovědím vyhnul, to je otázky 5 až 13. Pokud jste se odpovědím vyhnul proto, že neznáte odpověď nebo v daných oblastech nic nijak nevyhodnocujete, nemáte k tomu žádné podklady apod., tak to jednoduše přiznejte. Potřebujeme vědět, na čem doopravdy jsme.

Pozn.: Otázka č. 8 zodpovězena byla, jakkoli neuspokojivě (že s každoročním hodnocením národních parků nepočítáte a že pro doporučení hodnotitelů nelze stanovit podrobný harmonogram)

Pozn.: Otázka č. 9 byla odbyta dalším jakýmsi vzdušným příslibem (že **MŽP připravuje zadání projektu**, jehož cílem je vytvoření metodiky pro sledování dopadů/vlivů návštěvnosti na ZCHÚ a jiná přírodně zranitelná území. Že metodika umožní jednotlivým orgánům státní správy ochrany přírody dlouhodobě a jednotně vyhodnocovat dopady aktivit vázaných na návštěvnost jako jednoho z aktuálně nejvýznamnějších aspektů cestovního ruchu v chráněných územích ČR atd.). Takové odpovědi jsou jako žádné odpovědi. Jako přísliby kolem Pravčické brány. Jako přísliby kolem kempu Na mezní Louce. **Připravuje se zadání projektu... Jak dlouho se připravuje? 20 let? A jak dlouho se ještě připravovat bude? Dalších 20 let? Nemít ani v roce 2021 metodiku pro sledování návštěvnosti pro národní parky? To opravdu nedokážete stanovit jasný termín a jasnou zodpovědnost a dohlédnout na splnění úkolu?**

Pozn.: Odpověď na otázku č. 10 byla opět bez jediného konkrétního údaje či podkladu, a už vůbec ne s údaji za jednotlivé správy, jak zněl dotaz (že MŽP reagovalo mimo jiné i na pokles tržeb správ národních parků v důsledku situace na trhu se dřevem). Prosim konkrétně, s vyčíslením, a po jednotlivých správách.

F. Kůrovcová kalamita, otevírání parků a zásady péče

Vámi zmiňované sanační zásahy při kůrovcové kalamitě byly prováděny pozdě a nedostatečně. Ale to už teď nechci řešit, dobu k řešení jste promrhali. Nyní jde o uzavírání cest, kde pořád ještě něco dělat lze...

Pro podporu novely zákona o ochraně přírody a krajiny jste často argumentoval tím, že národní parky se více otevrou turistům (např.: <https://zpravy.aktualne.cz/regiony/plzensky/narodni-parky-se-vic-otevrou-turistum-rozhodla-vlada/r~039d927ef97d11e490ae0025900fea04/>)

Já vidím ale jen, jak se **stávající cesty v parku přeznačují, zamazávají, ruší, zneprůchodňují, vysazují se na ně porosty. Vstup do parku se znemožňuje, znesnadňuje, zakazuje...**

Při prosazování novely zákona 114/92 Sb. v roce 2017 jste tvrdil, že tím otevíráte národní parky lidem. Jak se to pozná? Jako by vám předcházející zákon otevírání NP zakazoval.

- 1) Můžete mi prosím doložit na konkrétních údajích a příkladech, **jak jsou dnešní jednotlivé národní parky více otevřené turistům?**
- 2) **Jsou to zásady péče, na základě kterých se má rozhodovat a pečovat o národní park a jeho ochranná pásma, a jsou to zásady péče, které mají sloužit jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů (např. pro zavírání cest, ale především ty zásadní – ze zákona).** Zpracování zásad péče zajišťuje orgán ochrany přírody. **Kde máme zásady péče, tento klíčový podklad pro všechna rozhodování správy?**

Už dva roky tento klíčový dokument např. v Národním parku České Švýcarsko neexistuje! Ani starý, ani nový. Jak lze bez zásad péče v území rozhodovat? O co se při rozhodování správa a MŽP opírá, o jaký validní klíčový podklad? Jak MŽP zajišťuje, že rozhodování správy není svévolné a nahodilé? Čím MŽP garantuje, že všechna rozhodnutí a konání správy např. při uzavírání cest či při rozšiřování bezzásahovosti území jsou právně závazná a nenapadnutelná a správná? Jak má MŽP ošetřeno, že správa nejedná v rozporu se zákonem, když neexistuje závazný klíčový dokument, v souladu s nímž a na jehož základě má správa rozhodovat?

ZOPK uvádí ve zmiňovaném par. 38a), odst. 1, že zásady péče vedle rozhodování orgánů ochrany přírody slouží jako podklad také pro:

- část první zákona č. 50/1976 Sb. – STAVEBNÍ ZÁKON (část první je o ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ)
- § 24 zákona č. 289/1995 Sb. – LESNÍ ZÁKON (§ 24 je o LESNÍCH HOSPODÁŘSKÝCH PLÁNECH)

- § 23 až 26 zákona č. 254/2001 Sb. – ZÁKON O VODÁCH (§ 23 až 26 je o PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI VOD, PLÁNECH POVODÍ, PROGRAMECH OPATŘENÍ
- § 36 až 38 zákona č. 449/2001 Sb. – ZÁKON O MYSLIVOSTI (§ 36 až 38 je o PLÁNU MYSLIVECKÉHO HOSPODAŘENÍ)

Kdo nese odpovědnost za to, že rozhodování se děje mimo zákonný rámec?

3. V parku zůstaly odhadem 2 miliony kubíků souše. **Kolik z toho připadá na bezzásahovou, a kolik na zásahovou zónu?** Pokud tedy mezi nimi vůbec ještě rozlišujete, viz dále.

G. Bezpečnostní zásahy podél turistických cest a zonace

Nemohu s Vámi souhlasit, že se bezpečnostní těžba dostává do střetu se ZOPK. Naopak. § 45i, odst. 10 ZOPK uvádí: „*Jde-li o významný negativní vliv na lokalitu s prioritními typy stanovišť nebo prioritními druhy, lze koncepci nebo záměr schválit jen z důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí.*“

Je kácení pro možnost pohybu návštěvníků po značených cestách něco jiného, než kácení pro zajištění veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti?

Anebo se postupuje jen jak se to hodí?

Zonace byla navržena bez zásad péče. Ty nejsou dodnes. Zonace byla navíc navrhována v době, kdy bylo jasné co se děje, k jaké zásadní proměně lesa dochází. NPČŠ má zonaci, které se diametrálně rozchází s realitou!

Navíc při potřebě schválit návrh nové zonace **slibovala správa NPČŠ údržbu cestní sítě a vyznačených tras ve všech 4. zónách** (https://www.npcs.cz/sites/default/files/180907_rada_np_zonace.pdf).

Správa slibovala též zásahy proti kalamitním druhům a nahodilou těžbu v zóně kulturní krajiny a v zóně soustředěné péče. **Toto vyžaduje i ZOPK, který umožňuje nezasahovat jen v zóně přírodní a přírodě blízké.**

Jak to, že v rozporu se sliby a **zákonem ve všech územích NP ČŠ, kromě zóny kulturní krajiny, byla upřednostněna spontánní obnova a vývoj, do kterého Správa NP již nebude zasahovat?**

Jak to, že se zavírají cesty a odmítají v rozporu se sliby a zákonem bezpečností těžby?

Jak to, že v rozporu se všemi sliby a v rozporu s management zonací a v rozporu se zákonem správa **upřednostňuje spontánní obnovu a vývoj bez zásahů na téměř celé ploše území parku?** K čemu potom je zonace a rozdíly v managementu?

Rozšiřování zón mělo probíhat po 15 letech. Stalo se to skokem.

Na co pak potřebujeme orgán státní správy o desítkách zaměstnanců financovaných z prostředků daňových poplatníků, když má téměř 100% území parku zůstat bez zásahů a na cestách se ne/zasahuje dle nálady? Tam, kde jsme chtěli být za desítky let, jsme za rok. Pak už nepotřebujeme žádné správce, protože jak říkáte, příroda si poradí sama....

Ano, příroda si poradí. **Převédme agendu správy národního parku a její každoroční rozpočty na obce kolem národního parku. Obecní samosprávy dokážou nejen stejně jako správa sledovat, jak si příroda poradí sama, ale navíc tyto uvolněné prostředky ještě využijí ve prospěch místních obyvatel, rekreace, turismu a regionálního rozvoje, které správy, jak říkáte, stejně nepovažují za svou**

agendu. A tak bude moci být prostřednictvím obecních samospráv bezproblémově zajištěna i např. údržba všech stezek.

H. Další nezodpovězené otázky

Dále byly požadovány odpovědi na otázky 14 a 15 a) až j). Místo konkrétních odpovědí na jednotlivé otázky uvádíte, že si to mám přečíst ve výročních zprávách a odpovědi si vyžádat u ředitelů správ.

(No, např. Výroční zpráva NP ČŠ za rok 2020 není dodnes – tedy alespoň na jejich www stránkách !)

Jinak ...děkuji za radu.

Podstatou je, že by MŽP mělo většinu odpovědí na takové otázky vytahovat obratem ze šuplíku. Máme jenom 4 národní parky. Jak o parcích rozhodujete, jak je strategicky řídíte, jak rozhodujete o financích, o odměnách..., když k tomu nemáte relevantní data a podklady?

Věděli byste z porovnání o ohromných investicích v některých NP oproti jiným, a třeba by se vám lépe rozhodovalo co např. s kempem na Mezní Louce či s areálem u Správy NP atp.!

Otázky nebudu znovu kopírovat. **Prosím buď na ně jednu po druhé odpovězte, pokud data a podklady máte, nebo napište nevíme, poklady nemáme.** Potřebujeme vidět věci, jak doopravdy jsou, abychom se mohli od něčeho odrazit a nad parky a jejich správami začít vykonávat jinde běžné manažerské činnosti jako je plánování, organizování, nařizování, kontrolu, koordinování a odměňování na základě plnění strategických cílů atd.

I. Zákonné lhůty

Při čekání na odpovědi na minulé dopisy jsem zaznamenal jiné překračování norem. Dovolte mi proto upozornit Vás na § 12, odst. 2) Zákona č. 107/1999 Sb. o jednacím řádu Senátu:

*(2) **Informace a vysvětlení jsou členové vlády, vedoucí správních úřadů a orgánů územní samosprávy povinni poskytnout senátorovi nejpozději do 30 dnů, pokud jejich poskytnutí nebrání zákony upravující mlčenlivost anebo zákaz jejich zveřejnění.***

Spočítat, o kolik dnů zákonná lhůta byla překročena při minulých odpovědích, nechávám na Vás. Stejně jako to, jaké následky z toho vyvodíte. Ale věřím, že po tomto upozornění již další odpovědi budou přicházet v limitu.

Děkuji. S pozdravem

Z. Linhart

Vážený pan
Mgr. Richard Brabec
ministr
Ministerstvo životního prostředí ČR
Praha